

Met de "VRIJHEID" door Frankrijk

Tekst en foto's: Kees en Lies Klompmaker

EINDELIJK IS HET ZOVER.....

In mijn herinnering zal het eind jaren 50 zijn geweest. Ik was liefhebber van de "Franse film" en nog meer liefhebber, als daar Brigitte Bardot (BB) in voorkwam. U kent het hoogtepunt dan wel - et Dieu créa la femme -. Als Dieu niets meer dan dat had gedaan, was het voor mij al genoeg.

Met BB kwam ook een klein dorpje in het nieuws; St. Tropez. Met een vriend ben ik daar toen al treinend en liftend naartoe gereisd. Wat een heerlijkheden op de wal en in het water. Meiden in bikini, zodat boeg en steven bewonderd konden worden. Ik heb er voor het eerst op die blauwe pracht (de Middellandse Zee) gevaren. Thuis hadden mijn broer en ik een BM in Nigtevegt liggen. Hier beraamde ik, al mijmerend aan boord, snode plannen.

Mijn BM werd niet alleen groter in mijn dromen, in de loop der jaren werd BB in mijn ogen werkelijkheid. De hormonen deden hun intree en de verkeringen werden thuis voorgesteld. Doch steeds bleef die blauwe zee spoken door mijn inmiddels grote bos jaren zestig haar. Serieuze jaren dienden zich aan, Brigitte werd een wat voluptueuze vrouw die zich over dieren ontfermde, dat kon je niet echt meer rijmen met mystiek en zij verdween langzaam uit mijn dromen. Door mijn werk heb ik vele lange dagen op zee gezeten, maar geen zee kon concurreren met die mooie plas en steeds als je Gibraltar passeerde, voelde ik dat ongrijpbare geluksgevoel.

Ongeveer 5 jaar geleden, ik werkte nog, kwam het idee naar voren om met mijn toenmalige liefde -oh sorry: schip- een rondje West Europa te gaan maken. Noordzee op en lekker afzakken naar Spanje, er omheen en dan via de Rhône binnendoor weer omhoog. Doch de toekomst is net zo onvoorspelbaar als de zee. We werden verliefd, wederom op een schip, dat ook de mogelijkheden had om binnenwater te bevaren: onze Dartsailer "Vrijheid".

Vorig jaar met prépensioen en alles ging in een stroomversnelling. Ik struikelde over mijn voeten en denkbeelden. We besloten een soort proef uit te voeren alvorens naar dat bekende onbekende El Dorado te varen. En nu is het zover, begin april, vertrekken wij volgestouwd om te varen, een werkelijkheid die geen illusie meer is. Maar toch nog steeds een kleine jongen, die voorrang geeft aan zijn droom.

Et Dieu cré la vérité.

Cergy, 24 april 2005.

"Ik ben zo blij dat ik een stukje van de wereld ben", zong Rudy Carell. Moest ik aan denken met het vergelijk tussen de laatste haven in Nederland, Tholen, en de haven waar ik dit schrijf, Cergy Frankrijk. Het was een zondag en is een zondag.

In Tholen had ik het gevoel dat het 'zijn' al een zonde was en het leven als een soort wake gevoeld wordt op de voorbereiding tot de dood. Welk een wereld van verschil. In beide plaatsen tot werken aangezet en in het weekend de rust om nader tot elkaar te komen. In Frankrijk de bonus tot het *savoir vivre*.

We zijn nu 20 dagen onderweg en 12 daarvan met meer of minder regen. Constant, of in buivorm, maar daardoor niet minder nat.

Tot de Oise was het niet echt interessant. De nieuwe haven Willemsdok in Antwerpen ligt fantastisch in de binnenstad en de tunnel van Ruyaulcourt van bijna 4400 mtr (*foto hierboven*) is werkelijk een belevenis. In april is de natuur nog druk bezig zijn jaarlijkse nieuwe vorm en kleur te krijgen.

Naar de enorme hoeveelheid bouw materiaal en vooral plastics in allerlei uitvoering, lijkt het erop of de Fransen hier zelf ook aan willen bijdragen. En ik moet zeggen..... het is ze behoorlijk goed gelukt.

De vaarroute is af en toe net een uitgestippelde skipiste, een rechte lijn varen is onmogelijk. Het varen van de geplande rondgang ook, want er worden net zo makkelijk werken in uitvoering genomen, zoals het afzetten van een hele rivier! in dit geval de Scarpe, of groot onderhoud van een sluis, zonder dit grootschalig bekend te maken. Wij hoorden dit heel toevallig van een welwillende sluismeester in Kain en moesten toen omvaren.

We gaan a.s. dinsdag (26 april) een paar dagen in Parijs liggen, waar we ons op verheugen en zullen daarna doorgaan, de Seine af naar de rivier de Loing. Alles met evenveel spirit als de dag dat we vertrokken.

Digoin 22 mei 2005.

Zachtjes tikt de regen, raindrops are falling, purple rain en it's raining again, zijn stukken die we na 150 sluizen niet meer draaien. Het is bar en boos en als ik dit opschrijf aan het eind van het Loiredal in Digoin, regent het. Parijs is fantastisch om te liggen, mooie haven in het centrum (*foto hiernaast*) en dan heb je ogen en oren tekort. Het is leuk te zien hoe tuintjes, speeltuintjes, net als de gebouwen uit vervlogen tijden, onderhouden worden. Op een stukje gras van 40m² staan 4 leidinggevendenden met opgezwollen hoofd en pompeuze gebaren 40 Noord-Afrikanen uit te leggen hoe er geknipt moet worden!

Wat ook "remarkable" is, zijn de borden die de begrenzing aangeven van vaarwater. Stuurboord geeft 57m uit de kant, bakboord 13m, waarbij ik dan een Franse official in zwembroek, met meetlint en zwaailicht op zijn hoofd, al zwemmend dit huzarenstukje van meetkunde zie uitvoeren. Na zo'n 12-1300 km zijn we enigszins met de "éclusier" vergroeid. Frankrijk heeft een enorm water- en sluizensysteem, waarbij het altijd leuk is om even met deze ambtenaar van VNI te babbelen.

Hun gevoel voor hiërarchie wordt danig door ons op de proef gesteld als ik op de vraag of wij "uit Holland komen?", ontkennend antwoord en zeg "dat het Mauretanië is". Vol ongeloof laat hij de rinkel te snel vallen. Hij, die de macht heeft om mij lang voor doedel te laten wachten, laat mij snel naar de volgende sluis vertrekken.

Nog één voorval wil ik beschrijven, voordat we vertrekken naar Roanne. In het begin van de Loire ligt een enorm mooie haven. Schoon, uitstekend onderhouden, volledig geasfalteerd, voorzien van alle voorzieningen, ligplaats € 3,00 voor alles en dit voor een dorpje van maximaal 300 inwoners genaamd Belleville (nee, niet het bekende dorpje van de Galliers). Nu zijn gemeentezaken in Frankrijk en ook België nogal politiek verweven. Dus op vragen in dit dorp aangaande over dit een en ander werd steeds

gewezen en geknipt richting de koeltorens van de nucleaire centrale, waarbij zogenaamde "natuurlijke sponsoring" centraal staat. Heb je dit geluk (of ongeluk) niet, dan ben je gedoemd om een soort spookstadje te worden.

Nevers, 22 juni 2005

Sun, Sun,Sun,Sun, Le soleil, Let the sun come in, een zonnetje in huis.

Het is al zo'n 5 weken zonnig of de hele dag zon. Zittend onder de bomen of in de kuip met een witte wijn of een kouwe klets, is de vraag gerechtvaardigd "vind ik dit leuk of fijn?" en vreemd genoeg komt er dan toch een spontaan "ja" als antwoord.

We zijn vanuit het zuidoosten weer teruggevaren naar Nevers, aangezien we daar onze vakantie met kinderen en kleinkinderen gaan uitbreiden. Camping aan de oever van de Loire, hier 2 minuten vandaan en zwembad 1 minuut van camping en haven.

Op de vaarweg hier naartoe liepen we een "bateau de plaisance" op. Hij zwalkte wat, stopte bijna voor alle bruggen totdat we er 10 meter achter zaten en een besnorde oudere heer aan het roer zagen en een, als het ware - in een mangat gezeten - oudere dame. Zij, met grote gepermanente krullen, getrimd in de vorm van een Duitse helm en figuurlijk "haar ondergeschikte" aanwijzingen geven met groteske venijnige gebaartjes. Het leek op een filmopname over de 2e wereldoorlog en we keken al om ons heen naar de onvermijdelijke andere acteurs.

Het is ons na zo'n 3 maanden duidelijk, dat het varende leven in Frankrijk goedkoper is dan in Nederland. Liggelden van 0.00 euro tot max. 7.00 euro incl. alles, een restaurant bezoek op het guldeniveau en iedere dag het gratis toneel van de Fransen erbij: het kan niet op.

Bij onze vaste ligplaats voor zo'n 7 weken komen veel passanten (26 ligplaatsen waarvoor de helft langblijvers uit de hele wereld). De activiteit hiervan met meestal huurboten is iedere dag weer een genot om te beleven.

Zo kwam er een enorm wit strijkijzer aanvaren, geschikt voor minimaal 8 personen, met 2 oudere Franse echtparen. De vrouwen gingen de stad in om 10x het liggeld uit te geven. De heren hadden zich een dagje vissen beloofd. Het ritueel begon en eindigde met een overvloed aan gebaren en lichaamstaal. De "leider", een overactieve opdonder (Louis de Funes), zo klein dat hij een trappetje nodig heeft om na het plassen zijn gulp dicht te doen, en de ander een prototype van de goedzak. De laatste had ook zo'n uitdrukking op z'n gezicht van alors, pffft, het is jouw dag, laat mij maar wat gaan. Dus voedsel in water gooien, hengels klaarleggen, leefnet uit, etc. etc. Beide begonnen. d.w.z. de goedzak gooide zonder te kijken dobber en onderliggend haakje erin en dacht" nu een koud biertje". Zijn compagnon visser moest perse een werphengel uitgooien. Nog geen 2 minuten later had de goedzak beet en haalde verveeld op. 'Allez un poisson et alors?' De driftkikker keek steeds en gemeen

toe en ging er nog beter voor zitten. De goedgezak gooide intussen weer. En werkelijk na 2 minuten weer beet. Dit hele tafereel ging zo een uurtje door (uitslag 10-0). Er werd abrupt afgebroken door de niets gevangen hebbende driftkikker. Er werd niet veel meer gezegd, maar het gezicht van de goedgezak sprak boekdelen.

Nemours 30 juli 2005.

Het afdalen naar de lage landen is begonnen. Na 7 weken in Nevers en omstreken gefietst, gewandeld en gekeken te hebben, waarvan 3 weken met kroost, is het weer tijd om te varen. Ons plan is wéér veranderd. We gaan nu via Marne, lateral canal Aisne à Marne, canal des Ardennes de Meuse oftewel de Maas op.

De laatste ochtend in Nevers bij de bakker klampt een oude man mij aan en vraagt of ik Engels ben. Ik ontken dit, en zeg dat ik uit Holland kom. Direct is het ijs gebroken, want Engelsen zijn in zijn ogen lafaards (wat de waarheid toch wel geweld aan doet). Zijn woordenstroom wordt direct gestart en ik hoor het zoveelste heroïeke verhaal, met veel gespuug en alors, aan. Hij vertelt dat hij de eerste blessé was en er geen hospitaal in de buurt was en hij onder de hoede van een stevige Pruisische dame kapitein kwam te staan. Wat hij hierover vertelde verstond ik niet, en als dat wel zo was, kan ik het in dit verhaal niet kwijt. Maar na 1 uur luisteren kneep hij mij in de arm en zei al gniffelend: "Snap je nu waarom ik zo vaak aan 'de oorlog' denk?" Later dan voorzien moet jij je weer verantwoorden op de vraag waar je in vredesnaam geweest bent!

Nu we goed over de helft van onze reis zijn en ik mijn aantekeningen doorkijk wat we volgens de bladen en boeken moeten meenemen of thuislaten, kan ik een zekere vorm van ironie niet onderdrukken. Alle goede raad over walaansluitingen, watertappunten, aanleggen en boodschappen doen, hebben ons in alle redelijke objectiviteit zeer verbaasd. Bladen als ANWB's Waterkampioen, Schipper van het KNWV, alsook Motorboot, schrijven elkaar maar een eind na, met de idee 'het blad moet vol', maar echt zinvol, zoveel wij ervaren hebben, is het niet. Ook de zogenaamde 'reisverhalen' geven niet echt veel relevante informatie.

Als je met veel mensen onderweg praat, hoor je overal dezelfde vragen die nooit in genoemde bladen besproken en beschreven worden. Iedere jaargang lijkt een soort reproductie van het vorige. Als u nu denkt "dat schrijft hij zeker in een slechte stemming met wind en regen", dan - helaas - het is warm en zonnig, de wijn is lekker koel en we zijn nog steeds in opperbeste stemming om onze reis af te maken.

De laatste etappes.

We zijn inmiddels de Loire, Briare en Loing weer afgevaren en zijn weer op de Seine bij Mammes gearriveerd. Een knooppunt voor beroeps- en pleziervaart. Je kunt uitgebreid fourageren en een groot tankstation is voor het inwendige van de "Vrijheid".

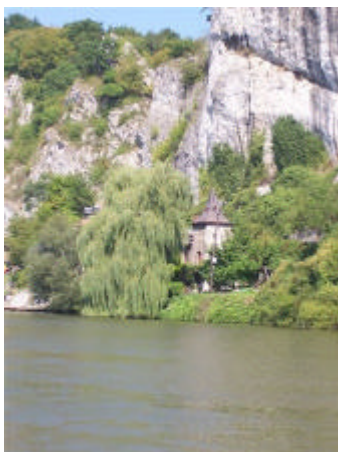
Wij zijn een stukje aan het wandelen en Lies grijpt mij bij de arm en roept: "Bever?!". En zie, twee enorme snijtanden kijken ons aan. Het is een uit de kluiten gewassen exemplaar.

Bij navraag bij de autochtonen blijkt het een muskusrat te zijn. Deze beesten vernielen net als in ons land vele dijken en oevers.

De Seine afvarend is druk, het voordeel is, dat als je samen met de beroepsvaart vaart, de sluisen snel worden bediend en je in de sluis met de schippers allerlei wetenswaardigheden te horen krijgt. Vlak onder Parijs is de Marne afslag.

Wij gaan overnachten in Nogent sur Marne en ontwaren al snel een zwart geblakerd havenkantoor. De dienstdoende havenmeester vertelde met een snik in zijn stem, dat er gisteren brand was uitgebroken en dat de voorzieningen niet gebruikt kunnen worden. Hij ziet onze teleurstelling en we krijgen direct het aanbod om "gratis" te blijven. Er was weinig overtuiging voor nodig om hier gebruik van te maken. De Marne is, als ik alle verhalen lees een must om te varen. Voor ons was na enige dagen bomen en nog eens bomen het een must om hier snel doorheen te varen. Waren het in het westen de mooie platanen, in het oosten veelal iep, wilg en verdwaaide eik. De ook beschreven ijsvogeltjes hebben wij niet gezien, daar tegenover wel de blauw-gele wipper en de hooggekuifde fierljepper. Bij Conde gaan wij bakboord uit richting Reims. We krijgen hier op de Aise a la Marne panne met keerkoppeling en ophanging. Onze achteruit werkt pas na een scheepslengte op laag toerental. Wij zullen voorzichtig de sluisen moeten nemen.

Als wij het Canal des Ardennes opdraaien worden we figuurlijk heel klein. In het Franse gedeelte vaar je tussen enorme rotsen en zo al slingerend het Belgenland in.

Aangezien wij vorig jaar al van oost naar west zijn gevaren, gaan we in 3 dagen het land door van de "waterzool", de kriek en pralines. In het BASSIN van Maastricht worden we overrompeld door een muzikfestijn in de haven. Via Maas, Waal, Merwede, Noord en Hollandse IJssel zitten we met stroom mee al snel op vertrouwd terrein. Als we via het IJsselmeer weer Andijk in zicht hebben, worden we begroet

door vrienden uit de haven die ons tegemoet komen varen.

Na bijna een half jaar is het onwerkelijk weer van boord te stappen en een ander ritme op te pakken. Er is zoveel gezien en gebeurd dat het niet direct in verhaalvorm te produceren is. We weten in ieder geval wel, dat het "doen" helpt om de plussen en de minnen te onderscheiden van je schip en uitrusting.

We hebben bijna 50 jaar op groot water gezeild en nu het binnenwater ontdekt. Het is voor ons een stimulans om dit als een soort nieuw begin aan te gaan. Ja, na 3200 km, 400 sluizen en 563 motorvaaruren kijken wij weer voldaan naar de foto's.

Lies en Kees Klompmaker

Dartsailer "*VRIJHEID*"